

På et kvarter nedskød tysk natjager tre Lancasterfly.

I en artikel i Jydske Tidende i 1982 skriver journalist Jørgen Larsen om nedskydningen af tre Lancasterfly over Sønderjylland. De var den 18. august 1943 under returflyvning efter et angreb på den tyske forsøgsstation for V1 og V2 raketvåben ved Peenemünde. Jørgen Larsen bringer nedenstående beretning fra den tyske natjagerpilot, Oberleutnant Hans Meisner, der fløj en Messerschmitt Bf 110G4 fra 2. gruppe, Nachtjagergeschwader 3, der var stationeret på Jagel ved Slesvig. Det har ikke været muligt at få oplyst, hvor denne beretning stammer fra. Jørgen Larsen husker det ikke. Jørgen Larsen skriver i artiklen: ”Netop i disse dage er fremkommet en flyverberetning, der giver historien bag nedskydningerne”.

Oberleutnant Hans Meisner i sin Bf. 110 G4

Oberleutnant Hans Meisner fortæller:

- Vi blev ”scramblet” fra Jagel ved Schleswig den 18. august (1943) kl. 02.15 og beordret til at flyve til området omkring radarstation ”Ameise” i det sydøstlige Jylland. Stationen lå ved Barsmark på Løjtland. Vi var heldige. Vi blev placeret lige i strømmen af tilbagevendende bombefly.

- Uheldigvis var radioen så ”jammet”, at vi ikke kunne få kontakt med ”Ameise”. Vi kunne derfor ingen information få. Efterhånden var vi kommet op i 11.000 fods højde. Vi nærmede os Aabenraa Fjord. Min radaroperatør, Unteroffizier Josef Krinner, så adskillige spor på radarskærmen, men de passerede så hurtigt, at vi i første omgang troede, at det var ”Window”, dvs. staniolstrimler kastet ud fra RAF-flyene for at vildlede radaroperatørerne. Da sporene var under os, dykkede jeg og øgede farten.

- Kl. 02.54 så jeg den første Lancaster lige foran os i ca. 10.000 fod. Jeg nærmede mig og åbnede ild fra en afstand på ca. 150 fod. Jeg var placeret lidt til højre og 150 fod lavere end Lancasteren. Der udbrød brand i Lancasterens motor nummer tre. Samtidig med, at jeg dykkede væk under flyet, åbnede agterskytten ild. Salven passerede dog til venstre for os uden at ramme. Fra begyndelsen af angrebet var begge fly fanget af de tyske søgelys. Lancasteren søgte at undvige i et venstredyk. Derved kom han igen ind i mit skudfelt, og han fik endnu en kort salve. Lancasteren var dødsdømt og styrtede ned på Als få meter fra kysten mod Aabenraa Fjord.

- Jeg fløj straks østpå, idet radaroperatøren havde fået et nyt spor. Jeg dykkede igen og så da en Lancaster over mig. Den var på vestlig kurs. Da sigtbarheden var god, kunne jeg blive ved at se ham, mens jeg drejede skarpt rundt til en vestlig kurs. Jeg skød fra nogenlunde samme position som før, og igen var det motor nummer tre, der brød i brand. Han gik i et dyk og styrtede ned nord for Aabenraa Fjord kl. 03.01.

- Efter at jeg havde sat kursen mod nord, fandt radaroperatøren igen et spor. Jeg kunne se flyet ca. 1.200 meter væk. Mit første angreb var som de to andre – 150 fod bag, 150 fod under og lidt til højre. Da motor nummer tre brød i brand, blev vi fanget af søgelys, og til trods for månelys

blev vi blændet. Lancasterpiloten trak sit fly op. Måske blev han også blændet, måske ville han sætte farten ned for at give besætningen bedre mulighed for at springe ud. Flyet fyldte nu hele min horisont. Jeg trak op indenfor 20 meter, og med nogle få skud satte jeg motor nummer to og kroppen i brand. Flyet eksploderede og styrtede ned kl. 03.11 to kilometer øst for Ustrup ved Vedsted. Ved eksplosionen blev vi ramt af vragele og oversprøjtet af tyk olie fra Lancasteren. Vi måtte afbryde og returnere til Jagel, hvor vi landede med nogen besvær kl. 03.30.

Jørgen Larsen slutter sin artikel med at redegøre for tyskernes to natjagtsystemer: det radarstyrede system, der kaldtes "Himmelbett", og "Wilde Sau", hvor jagerflyene i fri jagt nedskød fly, der blev belyst af lyskastere.

Det første fly, JA 851 fra No. 49 Sqdn., ramte stranden ud for Hellesøgård på Nordals. Man fandt skurestriber og to flaps på en mark nær stranden. Flyet endte 500 meter ude på ca. 30 meters dybde. Vraget brændte under vand i over en time, mens en tysk marinebåd søgte efter overlevende. En flyver blev fundet dræbt på gården Stenbæks marker. Han blev den 21. august 1943 begravet på Aabenraa kirkegård sammen med besætningerne fra JA691 og EE117. En anden flyver, piloten P/O T. E. Tomlin, DFC, drev i land den 16. september på stranden ved Halk. Et vidne så en flyver forlade flyet gennem nødlugen i cockpitets tag. Hans faldskærm udløstes for tidligt, og han blev hængende på flyets haleplan. Der er således med sikkerhed fundet to dræbte fra denne besætning. Kun gravstenen for P/O T. E. Tomlin findes på Aabenraa kirkegård. Han blev begravet den 20. september 1943 uden gejstlig medvirken.

Det andet fly, JA 691 fra No. 49 Sqdn., eksploderede i luften og styrtede ved Barsø Landing på Løjtland. Et vidne, Rasmus Jessen, dengang 15 år, så tre store brændende vragele og en mængde mindre dele regne ned. Han var næste formiddag på nedstyrtningsstedet, hvor den dræbte besætning lå ved et markled delvis dækket under en presenning. Mange tilskuere var kommet til stedet. Hen på formiddagen kom den tyske natjagerpilot, Hans Meisner, sammen med sin observatør Josef Krinner. En af tilskuerne, en voksen mand fra det tyske mindretal, kendt for sine sympatier for tyskerne, sparkede til et af ligene med ordene: "Verdamte engelske Sweinehund!" Meisner drejede rundt og slog manden i ansigtet med bagsiden af sin hånd, så han trimlede om. "Nein!" sagde Meisner, "ein fährer Gegner!". Hele den dræbte besætning på syv mand er begravet på kirkegården i Aabenraa. På nedstyrtningsstedet er rejst en mindesten den 5. maj 1949.

Det tredje fly, EE 117 fra 619 Sqdn., sprængtes i mange dele i luften og styrtede ved Ustrup øst for Over Jerstal. Alle otte besætningsmedlemmer, heriblandt eskadrillechefen, led en voldsom død. Ligdele lå spredt ud over marken. De blev samlede i fire kister og ført til Aabenraa, hvor de blev begravet den 21. august 1943 sammen med besætningen fra JA 691 og en flyver fra JA851. Ved nedstyrtningsstedet i Ustrup er der etableret et smukt mindeanlæg med en mindesten.

Malcolm Brooke, Detmoldt, skolekonsulent ved skolevæsenet for børn af ansatte ved de engelske styrker i udlandet, har foretaget en omfattende undersøgelse omkring JA 691, der styrtede ved Barsø. På en ferietur til Danmark så han mindestenen på Løjtland. Den inspirerede ham til at undersøge baggrunden. Han har lagt sin beretning på internettet.

Se også [The Loss of Lancaster JA691](http://www.BomberHistory.co.uk) af Malcolm Brooke på siden www.BomberHistory.co.uk.

Jørgen Jørgensen

JØRGEN JØRGENSEN, SUNDGADE 41, 6320 EGERNSUND. TLF. 74 44 92 30.